

вирішенню ситуації та дії для досягнення цього. Іншими словами, внутрішньоособистісний конфлікт – це завжди боротьба двох протилежних тенденцій у свідомості людини. Наслідки внутрішньоособистісного конфлікту можуть бути конструктивними (функціональними, продуктивними), з позитивними наслідками, або деструктивними (дисфункціональними, непродуктивними), з негативними наслідками. Процесом вирішення внутрішніх конфліктів є процес узгодженості внутрішнього світу особистості, встановлення психологічної єдності та зменшення вираженості суперечностей у життєвих стосунках. На вирішення внутрішніх конфліктів впливає особистий світогляд, вольові якості, темперамент, статеві та вікові особливості. Досить важливо віднайти гармонію внутрішнього світу, для того щоб вирішувати власні внутрішньоособистісні конфлікти, робити їх не причиною порушення психічного стану, що є наслідком породження різноманітних захворювань, а способом цілісного функціонування та зростання рівня особистості вцілому.

Джерела та література

1. Черкасов В. В., Платонов С. В., Третьяк В. И. Управленческая деятельность менеджера. *Основы менеджмента*. Киев: Ваклер, Атлант, 1998. 470 с.
2. Тимофієва М. Внутрішньоособистісний конфлікт як криза гармонізації особистості. URL: <https://www.bsnu.edu.ua/blog/5755-vnutrishnoosobistisniy-konflikt-yak-kriza-garmonizatsii-osobistosti/> (дата звернення: 02.04.2021).
3. Климчук В. О. Мотиваційні конфлікти особистості: модель психологічної допомоги. *Практична психологія та соціальна робота*. 2013. № 8. С. 17–21.
4. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія: навч. посіб. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 564 с.

Кухарик В. В. – к. е. н., ст. викл. кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами
ВНУ імені Лесі Українки

Причини появи мегарегіональних торговельних угод

Постановка проблеми. Нині, коли у світі зростає протекціонізм, тривають торговельні війни, вводяться нові санкції, очевидно, що Світова організація торгівлі (СОТ) не справляється зі своїми функ-

ціями, що полягають у пошуку взаємоприйнятних багатосторонніх рішень. У результаті цих процесів, все більше посилюється тенденція до фрагментації світової торгівлі в регіональному напрямку. Водночас, появляються глибокі інтеграційні партнерські відносини між регіонами, на які припадає велика частка світової торгівлі та прямих іноземних інвестицій.

Мета дослідження полягає у виявленні причин появи мегарегіональних торговельних угод.

Результати дослідження. Нова форма міжнародної економічної інтеграції – мегарегіональні торговельні угоди (МРТУ), появилася, відносно недавно і на це є ряд причин.

Міжнародним майданчиком для вироблення правил торгівлі між країнами, обговорення умов торгівлі, проведення торгових переговорів, вирішення торгових проблем і суперечок між учасниками є СОТ. Першочерговим завданням організації є максимальне сприяння свободі торгових потоків при дотриманні ряду прийнятих усіма її учасниками правил. Початкові результати діяльності СОТ виявилися вражаючими: високі темпи зростання світового товарообігу і все більша кількість країн, які виявили бажання стати членами організації [4, 121–122].

Однак, у 2001 р., з початком Дохійського раунду переговорів, в багатосторонній торговельній системі виникла системна криза. Так, з 2001 р. не прийнято жодного суттєвого рішення, яке дозволило б розширити свободу торгівлі. Дохійський раунд переговорів триває вже 20 років.

Нині, для активізації процесів міжнародного економічного співробітництва, розширення торгівлі і максимізації переваг від участі в цих процесах вже недостатньо лише знизити тарифні бар'єри. Новий етап передбачає лібералізацію торгівлі у сферах, що мають важливе соціально-політичне значення, а саме: сільське господарство, послуги, а також узгодження питань національного економічного регулювання. Спроби високорозвинених країн та країн, що розвиваються знайти компроміс у вирішенні складних питань (скорочення рівня тарифного захисту промислової та сільськогосподарської продукції, усунення субсидій, що загрожують спотворенню торгівлі та конкурентного середовища, регулювання нетарифних бар'єрів, спрощення формальностей і процедур оформлення торгових операцій, підписання багатосторонньої угоди про регулювання великих інвестиційних

угод та ін.) не є вдалими та лише посилюють протиріччя між окремими групами держав [2, 241].

Дослідники вважають, що в основі виникнення МРТУ лежать одночасно як економічні, так і політичні фактори.

Серед економічних причин зміни переговорної активності з багатостороннього рівня на регіональний з метою створення та укладення МРТУ, що містять нові норми регулювання є: зниження ефективності СОТ; дефіцит сучасних правил на багатосторонньому рівні в таких сферах, як: регулювання торгівлі в рамках глобальних ланцюгів доданої вартості, використання «зеленої енергії», міжнародне інвестування, валютна політика та ін.; глухий кут переговорів Дохійського раунду СОТ [3, 47–48]; відсутність генерування нових правил лібералізації глобальної торгівлі на багатосторонньому рівні (інвестицій, конкуренції, прав інтелектуальної власності, електронної комерції, навколишнього середовища та праці) тощо.

Вагомий внесок у формування нової форми міжнародної економічної інтеграції мають і політичні фактори. Так, створення мега-регіональних торговельних угод має на меті перетворення регіонів на динамічну регіональну спільноту, на зону економічної конкуренції та геополітичного суперництва.

МРТС характеризуються широким колом охоплених питань міжнародного регулювання торговельно-економічних відносин, що виходить далеко за рамки існуючих норм і положень СОТ. Завдяки цьому МРТС можуть стати ядром формування нових правил і умов функціонування глобального торговельного середовища [1, 42].

Висновки. МРТС слід розглядати як якісно новий рівень міжнародної економічної інтеграції, характерною особливістю яких є охоплення широкого питань міжнародного регулювання торговельно-економічних відносин, що виходить далеко за рамки існуючих норм і положень СОТ, а саме: положень щодо правил регулювання послуг, інвестицій, конкуренції, прав інтелектуальної власності, електронної комерції, навколишнього середовища та праці тощо. Відтак, поширення практики укладання МРТС може докорінно трансформувати існуюче глобальне торговельне середовище.

Джерела та література

1. Іванов Є. І. Мегарегіональні торговельні угоди: основні положення та потенційний вплив на глобальну торгівлю. *Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Сер.: Економічні науки*. 2016. Вип. 17 (1). С. 38–42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17%281%29__11

2. Исаченко Т. М. Реформа втo: предпосылки, условия и перспективы. *Вестник МГИМО. Университета*. 2016. С. 239–248. URL: <https://vestnik.mgimo.ru/jour/article/view/554/554>
3. Портанский А. П. О перспективах межрегиональных торговых соглашений. *Мир новой экономики*. 2017. № 3. URL: <https://wne.fa.ru/jour/article/view/136>
4. Van Grastek G. The History and Future of the WTO. *WTO*. Geneva, 2013. 698 p. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/historywto_e.pdf

Макарук О. В. – студентка V курсу факультету економіки та управління ВНУ імені Лесі Українки;
Сак Т. В. – к. е. н., доцент кафедри підприємництва і маркетингу ВНУ імені Лесі Українки

Чинники формування антикризової стратегії підприємства

Постановка проблеми. На сьогоднішній день умови існування підприємства є економічно нестабільними, які можуть спонукати до виникнення кризових явищ. Необхідність захисту підприємства від наслідків криз пояснюється їх сутністю та інтенсивністю впливу.

Питання антикризової стратегії на підприємстві досліджували такі відомі науковці, як: М. Хаммер, О. Пушкар, А. Градов, О. Кузьмін, Е. Коротков, Е. Уткін, О. Большаков, В. Михайлов, О. Копилюк, Л. Лігоненко, О. Тридід, С. Іванюта, А. Чернявський, А. Штангрет, О. Скібіцький та інші.

Мета дослідження. Дослідження чинників, що визначають особливості антикризової стратегії на підприємстві.

Результати дослідження. В умовах конкуренції та складної економічної ситуації в країні одним із функціональних завдань є забезпечення ефективності антикризової стратегії підприємств.

Антикризова стратегія підприємства повинна бути дієвою та своєчасною щодо зміни зовнішнього середовища. Одним із основних етапів є розробка системи альтернативних варіантів управлінських рішень на основі попереднього досвіду розвитку на різних етапах життєвого циклу.